

י"ט טבת תש"פ
16/01/2020
מספרי בקשה: 3024-19-0165
3024-19-0170

הנדון: מענה לבקשות מכוח חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

(סימוכין: בקשתך מס' 3024-19-0165 מיום 15.12.19 אשר התקבלה ביום 17.12.19, ובקשתך מס' 3024-19-0170 מיום 19.12.19, מכתבנו מיום 17.12.19 ומיום 23.12.19)

להלן, תובא התייחסות הרשות הממשלתית למים וביוב (להלן – הרשות) לפנייתכם, אבהיר כי חלק משמעותי מאד מסעיפי הבקשה אינו עולה כדי בקשה למידע אלא כבקשה "לידע", אשר נכון היה לנתבו למחלקות המקצועיות ברשות המים. עם זאת, במטרה לייעל המענה ולרכז הנתונים לנוחותכם מובאת להלן התייחסות הרשות לאחר בדיקת הגורמים המקצועיים, לבקשות המידע כמענה לבקשה למידע בשינויים המחויבים:

נקדים ונציין כי המענה ניתן כמענה לבקשה כמקשה אחת עבור תתי השאלות המפורטות בו (שלא בהכרח בהתאמה לתתי הסעיפים בבקשה).

1. בקשה מס' 1 – מקורות ההספקה בישובים מוכרים

- א. ככלל, הספקת המים ביישובים מוסדרים נעשית באמצעות תאגידי מים (נווה מדבר ומי רהט) ומועצות אזוריות (אל קסום ונווה מדבר) ולא באמצעות חברת מקורות ו/או מימי הנגב. תאגידי המים אחראים לאספקה ביישובים בתחומם והמועצות האזוריות אחראיות לאספקה ליישובים המוסדרים שבתחומן לפי החוק.
- ב. עוד יובהר, כי בישובים הללו מימי הנגב הוא, למיטב ידיעת רשות המים גורם הנותן שירותים למועצות האזוריות. בישובים הללו מימי הנגב אינו בעל רישיון הספקת מים.
- ג. היישובים שבהם הספקת המים נעשית על ידי תאגידי נווה מדבר הן: תל שבע, חורה, לקיה, ערערה בנגב, כסייפה, שגב שלום.
- ד. ביחס לשאלה מס' 5 לבקשה זו –
 - על פי דיווח תאגידי המים נווה מדבר לשנת 2018 מדובר על כ-8,400 צרכנים/מדי מים.
 - על פי דיווח תאגידי המים מי רהט לשנת 2018 מדובר על כ-7,000 צרכנים/מדי מים.
 - על פי דיווח מועצה אזורית נווה מדבר לשנת 2018 מדובר על כ-943 צרכנים/מדי מים.
 - ביחס למועצה אזורית אלקסום לא התקבל ברשות המים דיווח על מספר צרכנים/מדי מים.
 - הנתונים לעיל מתייחסים למספר מדי המים המספקים לצרכנים ביתיים ולא למספר התושבים, המקבלים שירותים.

2. בקשה מס' 2 – השתתפות בדואים בפרויקט הפיילוט

- א. פירוט הקבוצות אשר השתתפו בפיילוט מפורטות במפת האספקה לפזורה הבדואית המצ"ב. כמו כן במפה זו מצוין גם מיקומם.
- ב. הבקשות להשתתפות בפיילוט ואישור להשתתפות היישובים בפיילוט נבחנו, בין היתר, מהשיקולים הבאים:
1. קבלת דיווחים על מצוקת מים.
 2. העדר נגישות למים.
 3. קבלת המלצה חיובית של הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב במשרד החקלאות, אשר אמונה על קביעת מדיניות בנושא הסדרת ההתיישבות בפזורה הבדואית.
- ג. ישנן 3 משפחות אשר בקשתן נדחתה:
- א. משפחת אלענאמי – הבקשה נדחתה לאחר שהתברר שהם מתגוררים בתוך שטח אש, כמו כן באזור קיימות מספר נקודות אספקה פעילות. הנושא תלוי ועומד כעת בבירור בפני בית הדין למים.

- מצ"ב החלטת רשות המים.
 - ב. משפחת קטמאת – בקשה הנוגעת גם היא לאוכלוסייה המתגוררת בתוך שטח אש. הבקשה להחלת הפיילוט באזור זה נדחתה מאותם נימוקים.
 - מצ"ב החלטת רשות המים והתייחסות הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב במשרד החקלאות.
- על פי המידע שבידינו, שתי המשפחות האמורות לעיל נמצאות בסמוך לבסיס נבטים.
- ג. פזורת אזרנוג בנגב – הבקשה נדחתה בהסתמך על חוות הדעת של הרשות לפיתוח התיישבות הבדואים בנגב, לפיה המשפחה עתידה להעתיק את מגוריה מפזורה באזור כביש 25 מצפון לאבו תלול, לפתרון קבע בדרום רהט (מתחם 11 בתחום תכנית שאושרה לאחרונה במועצה הארצית).
- מצ"ב החלטת רשות המים.

1. בקשה מס' 3 – קריטריונים להשתתפות במסלול הפיילוט ובקשה מס' 4 – מדדים להשתתפות

במסלול הפיילוט

- בשנת 2013 פורסם ע"י הרשות קול קורא למתן רישיון להקמת מרכזים לאספקת מים לפזורה הבדואית בנגב, במסגרתו קבועים קריטריונים להשתתפות בפיילוט.
- מצ"ב הקול הקורא, וכן נספח להסכם אספקת מים בין מקורות ובין ספק מים למרכזים לאספקת מים לפזורה הבדואית בנגב.
- לאחר מכן, התנהלו מספר ישיבות בנושא הבקרה ומשך הפיילוט:
- מצ"ב סיכום ביניים של הפיילוט ברחמה ובביר משאב מיום 22.6.15.
 - מצ"ב סיכום ישיבה מיום 17.5.17.
 - מצ"ב סיכום ועדת המים מיום 7.6.17.

2. בקשה מס' 5 בדיקת יישובים – היתכנות תכנונית
- א. המידע המבוקש בסעיפים 1 ו-2 אינו נמצא בידי רשות המיס, ייתכן והמידע המבוקש בנוגע לאסדרה העתידית של האזור מצוי בתחום האחריות של הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב במשרד החקלאות, ועל כן יש לדחות את הסעיפים האמורים בבקשה, בהתאם לסעיף 8(5) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן – **החוק**).
- ב. לעניין סעיף 3 בבקשה זו – אין טופס ייעודי לעניין זה. ככל שמוגשת בקשה להצטרפות היא נבחנת לגופה.
3. בקשה מס' 6 – עלות מעבר נקודות יישוב להשתתפות בפיילוט
- א. ביחס לסעיפים 1, 2 ו-3 לבקשה זו – לספק (מימי הנגב) בהיותו ספק מקומי במקום שאין בו רשות מקומית לא חלים כללי דמי החיבור. העלות עבור חיבור מד המים מוטלת הן על הספק המקומי והן על הצרכן.
- ממידע שנמסר לנו מהספק, העלות של הצרכן בגין חיבור ראשוני למד המים היא 1,000 ₪ והעלות של הספק הינה 8,000 ₪ בגין כל חיבור (העלות המשולמת למקורות) ו-28,000 ₪ על הקמת המבנה המגן על נקודת האספקה.
- ב. ביחס לסעיף 4 לבקשה זו, רשות המיס אינה מתקצבת את העברת הנקודות.
4. בקשה מס' 7 – השתתפות בפיילוט המיס בכפרים המוכרים והבלתי מוכרים
- א. ביחס לסעיפים 1-9 לבקשה זו נבהיר, כי הפיילוט נערך בישובים הלא מוסדרים, ופעולותיו נבדקות מעת לעת על ידי רשות המיס. בכונת רשות המיס לערוך בדיקות נוספות ביחס לפיילוט במהלך שנת 2020. בעניין זה ראו גם סיכומי הישיבה המציב בבקשה 3 לעיל.
- ב. ביחס לסעיף 10 לבקשה זו, לא נערכה על ידי רשות המיס חוות דעת כלכלית בנושא.
5. בקשה מס' 8 – קבלני גביית תשלום עבור מיס
- א. רשות המיס אינה מעסיקה קבלני גביה ואינה נותנת רישיונות לקבלנים כאלה. ועל כן אין בידינו להשיב על שאלות שנוגעות לנושא זה.
- ב. ככל שהמידע המבוקש מתייחס לבעלי חיבורי צרכן שקיבלו אישור לחיבור על פי מתווה האספקה הקיים באזורים שאינם תחת ההסדרים של הקול הקורא משנת 2013, בעלי החיבור חתמו על התחייבות לגבות את תעריפי מיס שבהם הם מחויבים על ידי חברת מקורות. מצורף העתק מטופס הבקשה ובו ההתחייבות האמורה.
- ג. בכל האמור בהסכם בין הצרכנים שקיבלו אישור לצרוך מיס במתכונת האמורה לבין חברת מקורות, יש לפנות בעניין לחברת מקורות המיס הלאומית בהתאם לסעיף 8(5) לחוק.
- ד. רשות המיס לא קבעה נהלים מיוחדים לצרכנים הללו.

לשכה משפטית

ה. ביחס לסעיף 9 לבקשה, בהתאם לחוק במדינת ישראל חל איסור על חיבור מבנים בלתי חוקיים לרשות המיס. נקודות האספקה נועדו לאפשר נגישות למיס ואינן מיועדות לאספקה לבתי התושבים. לאור זאת, לא נקבעו כללים באשר לפחת המיס שלאחר חיבור הצרכן.

ו. ביחס לסעיפים 10, 11, 12, 13 ו-14 – ככל שעלו בפני הוועדה המייעצת לנושא זה תלונות באשר להפקעת מחירים, נעשו ניסיונות לברר את הדברים ולטפל במקרים המתאימים, לרבות באמצעות החלפת בעל החיבור לבעל חיבור אחר ובעיקר באמצעות קידום המתווה שגובש בקול הקורא משנת 2013.

6. בקשה מס' 9 – קבלני גביית תשלום עבור מיס והיווצרות חובות

- א. רשות המיס אינה מעסיקה קבלני מיס ואינה נותנת רישיונות לגוף שכזה, ככל שקיים גוף כזה.
- ב. ביחס לסעיף 1 בבקשה זו, ככלל, הספקת המיס ביישובים **מוסדרים** נעשית באמצעות תאגידי מיס (נווה מדבר ומי רהט) ומועצות אזוריות (אל קסום ונווה מדבר), כאמור במענה לבקשה מס' 1.
- ג. ביחס לסעיף 2 בבקשה זו, קיימות כ-300 נקודות מיס להתיישבות לא מוסדרת בהתאם לפירוט במפה אשר צורפה כמענה לבקשה מס' 2.
- ד. ביחס לסעיפים 3, 4, 5, 6, 7 ו-8 לבקשה זו, אין באפשרותנו לספק את המידע המבוקש הואיל ואינו מצוי ברשות המיס. כמו כן, ייתכן והמידע עשוי להימצא בידי חברת מקורות חברת המיס הלאומית, שהינה רשות ציבורית כהגדרתה בחוק חופש המידע. משכך, יש לדחות סעיפים אלה בבקשה, בהתאם לסעיפים 8(3) ו-8(5) לחוק חופש המידע.
- ה. ביחס לסעיפים 9, 10 ו-11 לבקשה זו, אין באפשרותנו לספק את המידע המבוקש הואיל ואינו מצוי ברשות המיס. על כן, יש לדחות סעיפים אלה בבקשה, בהתאם לסעיף 8(3) לחוק חופש המידע.

בקשה מס' 10 – אספקת מיס לכפרים הבלתי מוכרים

- א. בהתייחס לשאלה 1 – אספקה בשתי מדרגות תעריף מחייבת ניהול סדיר של פרטי כל משפחה, המקבלת אספקת מיס מהספק, על מנת להבטיח שאין כפילות בנתונים הללו. במבנה האספקה, המבוסס על צרכנים המייצגים קבוצות לא מוגדרות של משתמשים בהתיישבות לא מוסדרת וללא כתובות מסודרות, אין אפשרות לנהל מעקב זה. מעקב כאמור מתנהל בצורה סדירה אצל הספק, שפועל בעקבות הקול הקורא משנת 2013, שבמסגרתו זכאית כל משפחה לחיבור משלה. הדברים מקבלים משנה תוקף בשים לב לכך שהאספקה האמורה נעשית על ידי חברת מקורות, שאינה אמונה על אספקת מיס לצרכנים ועיקר תפקידה באספקה לספקים אחרים ובניהול מפעל המיס הארצי.
- ב. בהתייחס לשאלה 2 – ראה תשובות לבקשה 7 ולבקשה 8.
- ג. בהתייחס לשאלה 3 – כאמור לעיל, החלטות בנושא מתקבלות לאחר התייעצות עם הרשות לפיתוח ולהתיישבות הבדואים בנגב, חברת מקורות ולעתים גם גורמים נוספים, לפי הנושא

הנדון. רשות המיס אינה מתייעצת בנושא זה עם וועדות התכנון, שכן מדובר רק בהבטחת נגישות למיס. .
בהקשר זה, מצ"ב רישיון האספקה של מימי הנגב.

בקשה מס' 11 – ועדת מייעצת

- א. לעניין סעיף 1 לבקשתך – הוועדה המייעצת לא הוציאה מסמכים הנוגעים לאספקת המיס לתושבי הפזורה הבדואית.
- ב. לעניין סעיף 2 לבקשתך, מבדיקה ראשונית שנערכה לא נמסרו לוועדה המייעצת מסמכים בהקשר זה.
- ג. לעניין סעיף 3 לבקשתך – מצורף דו"ח ועדת הניתוקים מנובמבר 2016, במסגרתו תוכלו למצוא פיורט מלא ביחס לחברי הוועדה.
- ד. לעניין סעיף 4 לבקשתך – הוועדה המייעצת אינה מייצרת חוות דעת עקרוניות בנושא אספקת מיס לתושבי הפזורה הבדואית.
- ה. לעניין סעיפים 5, 6 ו-7 לבקשתך – הוועדה המייעצת פועלת מתוקף כללי תאגידי מיס וביוב (ניתוק אספקת מיס), התשע"ה-2015 ומתוקף כללי המיס (קביעת תנאים ברישיון) (ניתוק אספקת מיס) תשע"ח-2017 (להלן בבקשה זו - **הכללים**).
- סמכויותיה ותפקידיה של הוועדה המייעצת מוסדרים בכללים. לעניין זה, ראו סעיף 8 לכללי תאגידי מיס וביוב (ניתוק אספקת מיס), התשע"ה-2015 המסדיר את עניין הקמת ועדה מייעצת למנהל רשות המיס.
- כמו כן, הוועדה המייעצת פועלת בהתאם לכללים ולסדרי עבודה אשר נקבעים על ידה בהתאם לסמכות אשר ניתנה לה לכך בכללים. עם זאת, אין בידינו מסמך מרכזי אך בכוונת הוועדה להסדיר סוגיה זו כבר בחודשים הקרובים ונשמח לעדכן ולשתף בעניין זה.
- ו. לעניין סעיף 8 לבקשתך – הוועדה המייעצת פועלת ביחס לכלל ספקי המיס בשוויון, באחידות, בהתאם לנוסח הכללים ובהתאם להוראות הדין הרלוונטי.

בקשה מס' 12 – ניתוק אספקת מיס

- א. בהקשר של חלק זה לבקשה אבהיר כי בקשתכם אינה עולה כדי בקשה למידע כהגדרתה. סוגיית התחולה אינה מפורטת באופן שונה או ייחודי בכללים. ככלל, תחולת הכללים מפורטת בגוף הכללים ביחס לסוג הספק כהגדתו שם.
- ב. אוסיף ביחס לסעיף 4 לבקשת מידע זו כי כללי הניתוק נכנסו לתוקפם באוקטובר 2017 כך שאין בידינו נתונים ביחס לטווח השנים המבוקש.
- ג. ביחס לסעיפים 5-12 לבקשתך- מבחינת הנתונים שבידינו לא בוצעו ניתוקי מיס ביחס לפזורה הבדואית באישור הוועדה.
- ד. לעניין סעיף 13-15 לבקשתך, מוצע לבחון הנושא מול ספק המיס ישירות באשר לו הנגישות למידע, אנו נפעל לבדיקת הנושא במקביל, אפנה בהקשר זה להסבר בדבר מעמד מימי הנגב במסגרת המענה לבקשה מס' 1.

בקשה מס' 13 – צרכן שיתופי של מים (בקשה מס' 19-0170-3024 מיום 19.12.19)

א. כללי המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), תשמ"ז-1987 (להלן בבקשה זו –

הכללים) קובעים כדלהלן:

צרכן שיתופי" הינו "אגודה שיתופית שרשם האגודות השיתופיות, כמשמעותו
בפקודת האגודות השיתופיות, סיווג לפי הפקודה האמורה כקיבוץ, כקיבוץ
שיתופי או כקיבוץ מתחדש, למעט קיבוץ עירוני, שמתקיימים לגביה כל אלה:
(1) היא מספקת מים למטרת צורכי בית לכמה יחידות דיור, שאין בכל אחת
מהן מדידה נפרדת של מים לצורכי בית, באמצעות מד-מים המותקן ביחידת
הדיור;
(2) היא צורכת מים ממקורות על פי רישיון שנקבעה בו הכמות, לכל המים
המוקצים לצריכה ביתית;
(3) כמות המים שאינה למטרת צריכה ביתית נמדדת בה באמצעות מדי-מים
נפרדים בכל אחד מן השטחים שאינם משמשים למטרה האמורה;

מכאן, **שכל הצרכנים השיתופיים הינם קיבוצים** (יוער, כי אין מדובר במושבים עניין זה
צוין בהגדרת צרכן שיתופי). בישראל קיימים 256 קיבוצים שהינם ספקי מים. מתוכם 187
מוגדרים בעלי הפרדת מדידה מלאה (כל הצריכה הביתית מדודה), 52 מוגדרים מדידה
חלקית (לא כל הצריכה הביתית מדודה) ו-17 נוספים לא ביצעו הפרדת מדידה ולכן אינם
מחויבים בדיווח.

ב. לרשות המים יש נתונים רק לגבי מספר צרכני מים ביתיים הקיימים וביחס ל-187
הקיבוצים המוגדרים בעלי מדידה מלאה.

• מצ"ב טבלה המסכמת את מספר הצרכנים הביתיים. כמו כן, להלן מספר הבהרות
ביחס לטבלה המצ"ב:

- הדוח מבוסס על דיווחי האספקה של הישובים לשנת 2018.
- מספר המדים כולל את כל המדים לצריכה שאינה חקלאית (מגורים, גינון, מוסדות
שונים)
- חלק מהישובים לא דיווחו כלל על מספר הצרכנים ולכן הנתון חסר בטבלה או
שהועבר דיווח על מספר מועט של מדים שלא מייצג את מספר הצרכנים בפועל.

ג. ביחס לסעיפים 5 ו-6 לבקשה – לכל הקיבוצים יש הקצאת מים בכמות מוכרת.

אבקש לחדד, כפי שנאמר בפתח הדברים, חלק מהמענה אינו בגדר מענה לבקשת מידע אך רוכז
במסגרת מסמך זה במטרה לייעל ולרכז עיקרי העמדות. סוגיות הנוגעות באופן ישיר לספק המים
ולפעילותו בשטח רצוי להפנות לספק המים אשר לו הנגישות הישירה לנתונים.

לשאלות נוספות, במסגרת בקשות אלו, ניתן לפנות אלינו בדוא"ל: HillaAm@water.gov.il.

בכבוד רב,

עומר ורדי, עו"ד
הממונה על העמדת מידע לציבור
לשכה משפטית – רשות המיס